

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2007:3029

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Varbergs Montessoriskola

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Varbergs Montessoriskola Ekonomiska
Förening
Bergsgatan 7
432 40 VARBERG

2008-03-19
1 (3)
Dnr 54-2007:3029

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Varbergs Montessoriskola i Varberg

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Varbergs Montessoriskola i Varbergs kommun. Besök gjordes i skolan den 9 november 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. 19 juni 2008 ska Varbergs Montessoriskola Ekonomiska Förening redovisa till Skolverket enheten i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att Varbergs Montessoriskola sammantaget är av god kvalitet, men skolan behöver utvecklas i vissa avseenden. Rektorn har här ett övergripande ledningsansvar för att så sker.

Skolans resultat avseende slutbetyg 2007 visar på god måluppfyllelse och resultaten har förbättrats jämfört med tidigare år. Skolan bör dock utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att rektorn och lärarna i högre utsträckning utvärderar elevernas resultat för att skapa en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör. Genom att skapa helhetsbilder, tolka underlag och mål samt söka framgångsfaktorer respektive orsaker till varför man inte nått målen bör skolans resultat kunna utvecklas ytterligare.

Skolan ger, med undantag av nedanstående brister, kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla och även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Följande områden inom Varbergs Montessoriskolas verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Eleverna får ingen undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5 vilket medför att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i ämnet i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).
- Innehållet i skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Eleverna och föräldrarna har inte medverkat i arbetet med kvalitetsredovisningen (4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan är inte öppen för alla, eftersom skolan tillämpar könskvotering i urvalskriterierna till förskolan vars barn har förtur till förskoleklassen (9 kap. 2 § skollagen).

Skolverket bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan och särskilt rektorn bör utveckla rutinerna för kvalitetsarbetet så resultaten bättre följs upp och utvärderas på både individnivå och skolnivå.
- Skolan bör utveckla elevernas individuella utvecklingsplaner så att dessa i högre grad är ett framåtsyftande och ett levande verktyg som är kända av eleverna.
- Skolan bör söka samverka med andra skolor för att kvalitetssäkra bedömnings- och betygssättningsarbetet.
- Skolan bör utveckla innehållet i kvalitetsredovisningen så att den tydligare redovisar skolans förutsättningar, arbetet i verksamheten, bedömning av måluppfyllelse och åtgärder.

Skolverket

Beslut

2008-03-19

3 (3)

Dnr 54-2007:3029

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Erik Bergeå
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschef Hans Larson samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Varbergs kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Varbergs Montessoriskola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Bedömningar	3

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Varbergs Montessoriskola och besökt skolan den 9 november 2007. Skolans namn var tidigare Barnens Hus i Varberg. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet höstterminen 1992. Den senaste inspektionen av skolan gjordes läsåret 1996/97 (dnr 1996:1829). I Skolverkets beslut konstaterade Skolverket att skolan uppfyllde kraven för fortsatt godkännande.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Inspektionen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket.

Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades elever, lärare, skolsköterska, rektorn och representanter för huvudmannen samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte även lektioner i flertalet årskurser och verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Varbergs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Varbergs kommun har i en skrivelse inkommen den 7 mars 2008 meddelat att kommunen inte har använt sig av sin rätt till insyn under 2007/08.

Beskrivning av skolan

Varbergs Montessoriskola	Antal barn/elever
Förskoleklass	9
Grundskola	114

Källa: Skolans uppgifter.

Skolverket godkände Varbergs Montessoriskola som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut (dnr 1991:996) den 25 november 1991 och årskurserna 7–9 genom beslut (dnr 1996:616) den 25 oktober 1996. Skolverket har även genom beslut den 12 november 2001 (dnr 2001:1165) godkänt att utbildning som motsvarar förskoleklass får bedrivas. Godkännandet för förskoleklassen gäller från och med kalenderåret 2002/03. Skolverket förklarade att den fristående förskoleklassen har rätt till bidrag från och med läsåret 2002/03.

Skolans inriktning är allmän och skolans profil är Montessoripedagogik.

Skolan har genom ett beslut den 15 maj 1998 (dnr 1998:1216) rätt att anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Undervisningen följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, och de nationella kursplanerna.

Huvudman för skolan är Varbergs Montessoriskola Ekonomiska förening med organisationsnummer 716408-3417. Tidigare hette huvudmannen Montessoriföreningen Barnens hus. Organisationsnumret är alltjämnt detsamma.

Verksamheten vid Varbergs Montessoriskola startade läsåret 1992/93 för årskurserna 1–6 och läsåret 1997/98 för årskurserna 7–9.

Skolan hade vid inspektionsbesöket sammanlagt 123 barn och elever varav de flesta är folkbokförda i Varbergs kommun.

Skolan är belägen i centrala Varberg, ca 10 minuters promenad från centrum. Skolan är belägen i två fastigheter. I den ena finns förskoleklassen och årskurserna 1–5 och i den andra finns årskurserna 6–9. Skolans två lokaler är belägna ca 500 meter från varandra.

Bedömningar

Samlad bedömning

Inspektörerna bedömer att Varbergs Montessoriskola sammantaget är av god kvalitet, men skolan behöver utvecklas i vissa avseenden. Rektorn har här ett övergripande ledningsansvar för att så sker.

Skolans resultat avseende slutbetyg 2007 visar på god måluppfyllelse och resultaten har förbättrats jämfört med tidigare år. Skolan bör dock utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att rektorn och lärarna i högre utsträckning utvärderar elevernas resultat för att skapa en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör. Genom att skapa helhetsbilder, tolka underlag och mål samt söka framgångsfaktorer respektive orsaker till varför man inte nått målen bör skolans resultat kunna utvecklas ytterligare.

Skolan ger, med undantag av nedanstående brister, kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla och även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Eleverna får ingen undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5 vilket medför att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i ämnet i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).
- Innehållet i skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Eleverna och föräldrarna har inte medverkat i arbetet med kvalitetsredovisningen (4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan är inte öppen för alla, eftersom skolan tillämpar könkvotering i urvalskriterierna till förskolan vars barn har förtur till förskoleklassen (9 kap. 2 § skollagen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan och särskilt rektorn bör utveckla rutinerna för kvalitetsarbetet så resultaten bättre följs upp och utvärderas på både individnivå och skolnivå.
- Skolan bör utveckla elevernas individuella utvecklingsplaner så att dessa i högre grad är ett framåtsyftande och ett levande verktyg som är kända av eleverna.
- Skolan bör söka samverka med andra skolor för att kvalitetssäkra bedömnings- och betygssättningsarbetet.
- Skolan bör utveckla innehållet i kvalitetsredovisningen så att den tydligare redovisar skolans förutsättningar, arbetet i verksamheten, bedömning av måluppfyllelse och åtgärder.

Kunskaper

Resultat och utvärdering av lärandet

Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång. Enligt personalen vid Varbergs Montessoriskola ges barnen i förskoleklassen möjlighet till både lek och lärande. Lokalmässigt är förskoleklassen integrerad med grundskolan. Inspektörerna bedömer att förskoleklassen stimulerar barnens möjligheter till utveckling och lärande samt att den ligger till grund för fortsatt skolgång.

En fristående grundskola ska ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet ska förmedla.

Enligt lärarna når flertalet elever målen vid de nationella proven för årskurs 5 i engelska, matematik och svenska. Av skolans egen statistik framgår att i årskurs 5 klarade 83 procent av eleverna det nationella provet i engelska, 92 procent i svenska och 100 procent i matematik år 2007.

Skolans resultat avseende slutbetyg 2006 visar att endast två av åtta elever nått målen för samtliga ämnen. Resultaten visar även att fem av åtta elever har behörighet att antas till nationellt program. Resultaten för 2007 visar att samtliga 18 elever nått målen i samtliga ämnen och därmed är alla eleverna behöriga att antas till ett nationellt program. Skolans resultat för 2007 är således goda. Detta gäller i synnerhet i idrott och hälsa där 78 procent av eleverna erhöll MVG och i hem- och konsumentkunskap där 61 procent av eleverna erhöll MVG. Inspektörernas granskning av de senast satta betygen visar svårförklarliga och stora skillnader mellan olika lärares bedömning av samma elevgrupp. Enligt lärarna har inte skolans resultat analyserats så att dessa skillnader uppmärksammas. Det framkommer också under inspektionen att det är sällsynt med utvärdering av lärarnas arbete eller att lärare diskuterar varandras arbete.

Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Lärarna följer kontinuerligt upp elevernas kunskapsutveckling i årskurserna 5, 8 och 9 med hjälp av målen i årskurs 5 och i och med betygssättningen i årskurs 8 och 9. Även i övriga årskurser uppger lärarna att de gör en uppföljning på individnivå för att kunna redovisa kunskapsutvecklingen vid utvecklingssamtalen. Det framkommer dock under inspektionen att skolans lärare i högre utsträckning bör utveckla sina resultatuppföljningar så att resultaten även utvärderas för att skapa en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör. Inspektörerna bedömer att lärarna i högre utsträckning behöver utvärdera elevernas resultat på individnivå.

Skolan saknar dessutom enligt lärarna och rektorn en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat på skolnivå. Inspektörerna bedömer att skolan bör göra systematiska uppföljningar och utvärderingar av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen på skolnivå. Rektorn har här ett särskilt ansvar.

Individanpassning och särskilt stöd

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Det finns också olika vägar att nå målet.

Enligt lärarna och rektorn är undervisningen både flexibel och individanpassad. Flera lärare menar att skolan tillmötesgår elevernas olika behov och ”lärstilar”. Detta är också något som de äldre eleverna håller med om. Vid besök i verksamheten kunde inspektörerna se att undervisningen bedrivs på ett varierat sätt. Inspektörerna bedömer att de varierade arbetsätten väl utvecklar kunskapskvaliteter som beskrivs i läroplanens mål att sträva mot. Enligt lärarna är de nationella målen styrande för skolans arbete.

Inspektörerna bedömer att skolans verksamhet är flexibel och individanpassad.

Dokumentation är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödinsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som ska ges under utvecklingssamtalet. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen ska vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. På skolan följs elevernas kunskapsutveckling upp skriftligt genom planeringsböcker och reflektionsböcker. Enligt lärare och rektorn behöver skolan utveckla sitt arbete med de individuella utvecklingsplanerna så att planerna i högre utsträckning blir ett framåtsyftande verktyg för hur enskilda elever ska nå målen. Vid samtal med eleverna framkommer även att ett flertal elever inte känner till att de har en individuell utvecklingsplan. Inspektörerna bedömer att skolan i viss utsträckning har fungerande rutiner för att dokumentera barnens och elevernas kunskapsutveckling, men att elevernas individuella utvecklingsplaner bör utvecklas så att dessa i högre grad blir ett framåtsyftande och levande verktyg som är kända av eleverna.

Från och med den 1 juli 2006 har förändringar införts i bland annat förordningen om fristående skolor avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet skall det framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Enligt lärarna och rektorn får samtliga elever som är i behov särskilt stöd sitt stödbehov tillgodosett. De anser att skolan har goda rutiner för att upptäcka behov samt att utreda vad som orsakar behovet. Enligt lärarna och rektorn har samtliga elever i behov av särskilt stöd åtgärdsprogram upprättade. Föräldrarna anser att skolans arbete avseende särskilt stöd är effektivt och väl fungerande.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att ge särskilt stöd i huvudsak är av god kvalitet.

Bedömning och betygssättning

Enligt bestämmelserna ska betyget uttrycka i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika nationella kriterier. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive nationell kursplan.

Elevernas kunskapsutveckling bedöms utifrån de nationella målen för årskurs 5 respektive 9 och med stöd av flera olika underlag. Föräldrarna och eleverna anser att de får tydliga besked från skolan om elevens lärande och att de får tillfälle att ge synpunkter på undervisningen och det fortsatta lärandet. Enligt eleverna förstår de grunderna för lärarnas bedömningar av kunskapsutvecklingen. De anser även att bedömningarna och betygen är rättvisa. Det kom dock till inspektörerna kännedom under inspektionsbesöket att nuvarande elever i årskurserna 8 och 9 inte har erhållit nödvändig undervisning i ämnet slöjd för att kunna nå målen. Rektorn har efter inspektionsbesöket meddelat att skolan nu upprättat en åtgärdsplan för varje enskild elev med syftet att säkra att eleverna ska nå målen i ämnet slöjd.

Skolan tillhandahåller inte ämnet hem- och konsumentkunskap förrän i årskurs 6. Den grundläggande inställningen är att skolan ska bedriva en undervisning på något sätt i ämnet för att eleven ska kunna uppnå målen även i årskurs 5. Men det behöver nödvändigtvis inte innebära att skolan måste ha ämnet på schemat, så kallad ämnesuppdelning. Mål att uppnå för årskurs 5 kan integreras i andra ämnen eller på annat sätt. Eleverna vid skolan kommer i viss mån i kontakt med ämnet, men enligt inspektörernas bedömning saknas tillräcklig systematik för att eleverna ska kunna nå målen i årskurs 5. Det är en brist att eleverna inte får undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5.

De nationella betygskriterierna för årskurs 9 är vägledande vid betygssättningen. För att kvalitetssäkra bedömningsgrunderna finns olika nätverk på skolan. I dessa förs diskussioner mellan lärare inom årskurser och i olika årskurser i syfte att kraven och bedömningsgrunderna ska vara lika för elever i olika klasser från årskurs 1 till 9. Skolan samverkar dock inte med andra skolor när det gäller att kvalitetssäkra arbetet med de nationella målen, bedömning och betygssättning och detta är något som lärarna ser behov av. Som tidigare nämnts finns svår-förklarliga och stora skillnader mellan olika lärares bedömning av samma elevgrupp. Inspektörerna bedömer att skolan bör söka samverka med andra skolor för att kvalitetssäkra bedömnings- och betygssättningsarbetet.

Vid granskning av betygskataloger konstaterar inspektörerna att dessa innehåller relativt många ändringar. Rättelse av betyg får enligt grundskoleförordningen inte göras annat än vid skrivfel eller liknande. Enligt grundskoleförordningen kan elever i grundskolan inte erhålla betyget IG, men betygskatalogerna innehåller denna betygsnivå. Dessutom signerar inte lärarna betygsspalten efter det att betygen satts. Inspektörerna vill påpeka vikten av att betygskatalogerna förs på ett rättssäkert sätt.

Normer och värden

Enligt författningarna ska personalen aktivt arbeta med att utveckla elevernas känsla för samhörighet och ansvar, visa respekt för individen och ha ett demokratiskt förhållningssätt i det vardagliga arbetet. Skolan och lärarna ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete. Diskriminering och annan kränkande behandling ska förebyggas och motverkas. Eleverna ska uppleva skolmiljön som trygg och

trivsam. En likabehandlingsplan ska finnas och vara upprättad i enlighet med författningarna.

Inspektörerna bedömer att området Normer och värden i studiemiljö och samvaro sammantaget svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Anledningen är att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete och eleverna upplever att skolmiljön är trygg och att förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling är ovanligt. Det är dock inte, enligt eleverna, ovanligt med glåpord.

Skolan har regler för både den fysiska och den psykiska miljön. Enligt intervjuerna med eleverna kan ordningsreglerna vara bättre förankrade hos eleverna. Det är inte alltid att de förstår de regler som finns.

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Vid skolan finns en likabehandlingsplan. Av planen framgår vilka insatser skolan ska göra för att främja lika rättigheter samt förhindra och förebygga kränkningar utifrån de olika diskrimineringsgrunderna. Beskrivningen av det förebyggande arbetet ger vägledning för hur åtgärderna ska upprätthållas. Av planen finns dock ingen specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året.

Eleverna känner till att det finns en likabehandlingsplan och de vet vad de ska göra om något händer. Både elever och föräldrar har varit med och arbetat fram planen och dess innehåll.

Inspektörerna bedömer att skolan måste utveckla sin likabehandlingsplan så att den tydligare anger en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Inspektörerna vill i detta sammanhang hänvisa till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

Ledning och kvalitetsarbete

Huvudmannaskap och tillstånd

Som tidigare nämnts är Varbergs Montessoriskolas Ekonomiska förening huvudman för skolan.

Föreningen har enligt stadgarna till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva föräldrakooperativa förskolor och skolverksamhet enligt Montessoripedagogiska riktlinjer och filosofi samt att sprida Montessoripedagogiken.

Styrning och ledning

För ledningen av utbildningen i en fristående grundskola ska det finnas en rektor. Rektorn ska genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Skolans rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt och har dessutom genomgått den statliga rektorsutbildningen. Lärarna anser att rektorn är förtrogen med verksamheten och att rektorn har pedagogisk insikt. Intervjugrupperna uppfattar rektorn som en engagerad ledare med tydliga visioner. Mot bakgrund av att skolan inte följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling på skolnivå bedömer inspektörerna att rektorn i högre grad bör ta ansvar för att utbildningen utvecklas och inriktas mot de fastställda målen genom att följa upp och utvärdera resultaten på skolnivå.

Kvalitetsarbete

Rektorn och lärarna har en viktig roll i det ständiga kvalitets- och förbättringsarbete som behöver bedrivas för att eleverna ska nå de kunskaper, den utveckling och det lärande som finns fastlagt i måldokumentet. Varje rektor har därför ett ansvar att se till att det finns väl fungerande system för att styra mot uppsatta mål. Detta krav finns stadgat i bland annat läroplanen. Med utgångspunkt från vad som sagts tidigare bedömer inspektörerna att skolan i högre utsträckning behöver utveckla sina resultatuppföljningar så att resultaten utvärderas på både individnivå och skolnivå för att skapa en resultatförståelse, det vill säga komma fram till en slutsats om varför resultaten ser ut som de gör. Därför bedömer inspektörerna att skolan bör utveckla sina rutiner för kvalitetsarbetet.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Skolan har en kvalitetsredovisning. Enligt förordningen ska den skriftliga kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska dessutom verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten redovisas. Skolans senaste redovisning redogör inte på ett tydligt sätt för verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten. Dessutom redogör den endast i viss mån för hur nationella mål har förverkligats och för vilka åtgärder som skolan planerar för ökad måluppfyllelse. Eleverna och föräldrarna har inte medverkat i arbetet med kvalitetsredovisningen. Skolan måste därför utveckla sina rutiner så att de ges möjlighet att medverka. Dessutom bör skolan utveckla kvalitetsredovisningen så att denna tydligare redovisar verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten, bedömning av måluppfyllelsen och åtgärder. Inspektörerna vill i detta sammanhang hänvisa till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Tillgång till likvärdig utbildning

Inspektörerna har granskat om eleverna har tillgång till utbildning som till art och nivå motsvarar den utbildning som ges inom det offentliga skolväsendet. Inspektörerna bedömer att eleverna har tillgång till utbildning som till art och nivå motsvarar den utbildning som ges inom det offentliga skolväsendet.

Resurser

I huvudsak är lärarna vid skolan utbildade för den undervisning de bedriver. Dessutom är några på väg att utbilda sig till montessorilärare. Skolan har en plan för lärarnas kompetensutveckling. Intervjuade lärare är i huvudsak nöjda med den kompetensutveckling som erbjuds.

Undervisningslokalerna är enligt lärarna ändamålsenligt utformade och tillgången till tidsenliga läromedel är god. Inspektörerna bedömer att verksamheten vid skolan har goda förutsättningar i fråga om resurser.

Stabilitet

Huvudmannen för skolan har lämnat en årsredovisning avseende kalenderåret 2006. Av årsredovisningen framgår att verksamheten finansieras av bidrag från barnens och elevernas hemkommuner. Det redovisade ekonomiska läget visar på en stabil verksamhet med en ekonomi i balans. Den elevprognos skolan presenterat tyder på att skolans verksamhet är efterfrågad. I intervjun med styrelsemedlemmarna framkommer dock att kommunen ändrat på sin fördelningsprincip vilket gör att skolans bidrag minskar. Huvudmannen är därför orolig inför framtiden. Kommunen har inte redovisat vilka principer som gäller för den nya fördelningen, men kommunens företrädare hänvisar till att fördelningen är densamma som till kommunens egna skolor. Inspektörerna bedömer att skolan har ett stabilt elevunderlag och att ekonomin är i balans.

Öppenhet och urval

Enligt vad som framkommer vid intervjuer med rektorn och föräldrarna är utbildningen vid skolan öppen för alla och den är avgiftsfri. Vid intagning tillämpas i första hand syskonförtur och i andra hand ködatum. Enligt den ekonomiska föreningens stadgar har barn i förskolan förtur till plats i förskoleklassen. Av stadgarna framgår också att vid intagning till förskolan ska hänsyn tas till behovet av att åstadkomma lämplig köns- och åldersfördelning. Enligt inspektörernas bedömning blir konsekvenserna att skolan inte är öppen för alla i och med att könskvotering äger rum till förskolan och att barnen senare har förtur till plats i förskoleklassen.

Datum	Ort
2008-03-19	Göteborg

Erik Bergeå
Egon Andersson